

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 2Cdo/199/2016                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 8113221024                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.10.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Mária Trubanová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:8113221024.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. F., bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. Zdeňkou Vokálovou, advokátkou, so sídlom advokátskej kancelárie v Prešove, Hlavná č. 61, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 12 C 185/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. marca 2015, sp. zn. 10 Co 69/2014, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

### Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom z 19. marca 2015 sp. zn. 10 Co 69/2014 prvým výrokom potvrdil rozsudok okresného súdu (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zo 16. januára 2014 č. k. 12 C 185/2013-126, ktorým tento súd zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania, zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice zo dňa 19. januára 2012 pod sp. zn. 3 C 38/2012 a uložil žalovanej nahradiť žalobcovi trovy konania titulom trov právneho zastúpenia 273,55 eur na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Odvolací súd druhým výrokom zmenil rozsudok okresného súdu v o výroku o odklade vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice z 19. januára 2012 pod sp. zn. 3 C 38/2012 do právoplatnosti vo veci samej tak, že ho zamietol. Posledným výrokom zaviazal žalovanú nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania.

2. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podala žalovaná 19. mája 2015 dovolanie, ktorým sa domáhala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Uviedla, že podľa jej názoru v konaní došlo k procesnému pochybeniu uvedenému v § 237 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 241 ods. 2 písm. a/, b/ O.s.p. a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Namietala, že postupom odvolacieho súdu jej bolo odopreté právo na zákonného sudcu a v dôsledku toho jej bola odňatá možnosť pred súdom konať. Poukázala na nepredloženie prejudiciálnej otázky ESD k výkladu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho

zákonníka a na výklad ustanovenie prílohy 1 písmena q/ smernice 93/13/EHS samotným odvolacím súdom. S poukazom na vedenie súdneho konania ex offio a vyšetrovacej zásady uviedla, že účastníci konania neboli oboznámení so závermi, ku ktorým súd dospel a tak bolo porušené právo strán kontradiktórne sa k nim vyjadriť. Toto tvrdenie podporil rozsudkom ESD vo veci C-472/11 a rozšíril dovoláciu námietku o porušenie práva na spravodlivý súdny proces. S odkazom na rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 410/06, I. ÚS 265/05, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04 tvrdila, že v odôvodnení rozsudku odvolací súd bližšie nevysvetlil, z akých skutkových zistení vychádzal a akými úvahami sa riadil pri ich právnom posudzovaní, nevyrovnal sa s jej odvolacími námietkami, ktoré mohli spôsobiť odlišné rozhodnutie v merite veci, jeho rozhodnutie je preto arbitrárne, svojvoľné. Namietala nedostatočne vykonané dokazovanie. Ďalej dovolateľka konštatovala nesprávne zistený skutkový stav, ku ktorému podľa jej názoru prišli okresný i krajský súd. Dôvodila, že sudy nesprávne interpretovali všeobecné poisťné podmienky, osobitné zmluvné dojednania, rozhodcovskú doložku a záznam sprostredkovateľa poistenia o požiadavkách a potrebách klientov. Podľa jej názoru bola rozhodcovská doložka formulovaná tak, že poisťencovi priznávala aj možnosť neprijíť navrhované zmluvné dojednanie. V rámci nesprávneho právneho posúdenia uviedla, že oba sudy nižších inštancií nesprávne aplikovali právnu normu zákona č. 340/2005 Z.z.

3. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

4. Okresný súd Prešov na základe pokynu najvyššieho súdu z 31. marca 2016 sp. zn. 2 Cdo 587/2015 vyzval v zmysle § 241 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení do 30. júna 2016 (ďalej aj „O.s.p.“) dovolateľku, aby v lehote 10 dní odo dňa doručenia tejto výzvy doplnila doklad o dosiahnutom právnickom vzdelaní generálneho riaditeľa správy poistenia H. T. a zároveň, aby preukázala existenciu a trvanie zamestnaneckého vzťahu s H. T. v aktuálnom čase dovolacieho konania. Táto výzva bola dovolateľke doručená dňa 13. mája 2016 (č. l. 207 spisu). Na tento úkon okresného súdu dovolateľka nereagovala, preto súd prvej inštancie vydal výzvu - urgenciu zo dňa 3. augusta 2016, doručeníu žalovanej 8. augusta 2016. Na uvedenú urgenciu reagovala dovolateľka podaním z 28. augusta 2016, v ktorom uviedla, že bola vyzvaná na predloženie požadovaných listín, ale že oznamuje súdu, že podané dovolanie berie späť. Späťvzatie dovolateľky bolo podpísané H. F., osobou odlišnou od osoby (H. T.) uvedenej v generálnom poverení dovolateľky.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, platí, že ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) vychádzajúc z vyššie uvedeného po zistení, že dovolanie podala strana sporu (žalovaná), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. Dovolať v dovolacom konaní musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná (§ 429 CSP). Povinné zastúpenie advokátom je zvláštnou podmienkou dovolacieho konania týkajúcou sa dovolateľa. Účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc a aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 428 a § 429 CSP. Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo alebo ak ide o právnickú osobu preukáže odbornú kvalifikáciu svojho zamestnanca (člena), ktorý za ňu koná. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 429 CSP je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky. Dovolací súd poznamenáva, že obdobné ustanovenie mala aj právna úprava účinná do 30. júna 2016 (§ 241 ods. 1 O.s.p.).

8. V danej veci dovolací súd konštatuje, že žalovaná ako dovolateľka na základe generálneho poverenia (na č. l. 111 a 187 spisu) poverila H. T., aby konal v jej mene. Súd prvej inštancie ju vyzval na odstránenie nedostatku spočívajúceho v doplnení dokladu o dosiahnutom právnickom vzdelaní generálneho riaditeľa správy poistenia H. T., rovnako ako aj existenciu a trvanie zamestnaneckého vzťahu k dovolateľke v aktuálnom čase dovolacieho konania, čo dovolateľka nespĺnila. Z činnosti najvyššieho súdu je zrejmé, že trvanie pracovnoprávneho vzťahu medzi H. a žalovanou bolo preukázané len do 30. septembra 2007 (viď rozhodnutia najvyššieho súdu napr. 3 Cdo 627/2017, 3 Cdo 138/2016, 3 Cdo 741/2015, 3 Cdo 741/2015), pričom dovolanie žalovanej bolo podané dňa 19. mája 2015.

9. Dovolací súd v súvislosti so späťvzatím dovolania podpísaným H. F. a doručeným okresnému súdu dňa 30. augusta 2016 uvádza, že dovolateľka je právnickou osobou v právnej forme akciovej spoločnosti. Podľa § 21 ods. 1 O.s.p. (účinného v čase podania dovolania) za právnickú osobu koná :

- a) štatutárny orgán; ak štatutárny orgán tvorí viacero fyzických osôb, koná za právnickú osobu jeho predseda, prípadne jeho člen, ktorý tým bol poverený,
- b) zamestnanec, ktorý tým bol poverený štatutárnym orgánom,
- c) vedúci odštepného závodu alebo vedúci organizačnej zložky, o ktorých zákon ustanovuje, že sa zapisujú do obchodného registra, ak ide o veci týkajúce sa tohto závodu alebo zložky, alebo
- d) prokurista, ak podľa udelenej prokúry môže samostatne konať.

10. V zmysle § 21 ods. 5 O.s.p. platilo, že každý, kto koná za právnickú osobu, štátny orgán alebo štát, musí svoje oprávnenie preukázať, ak také oprávnenie nevyplýva z obchodného registra alebo z iného verejného registra, alebo ak také oprávnenie nie je známe súdu z jeho činnosti.

11. Podľa obchodného registra (dostupného na webe „orsr.sk“ a IČO dovolateľky) je zrejmé, že dovolateľka má ustanovený štatutárny orgán vo forme predstavenstva, ktoré tvorí predseda predstavenstva N. W., člen predstavenstva Z. A., a členka predstavenstva Z. T.. V mene akciovej spoločnosti, t. j. žalovanej sú oprávnení konať a podpisovať vždy dvaja členovia predstavenstva, z ktorých jeden musí byť predseda. Dovolateľka, resp. H. F. nepredložili žiadny dôkaz o existencii a trvaní zamestnaneckého, či iného obdobného pomeru menovaného a dovolateľky. Oprávnenie H. F. konať za dovolateľku nevyplýva z obchodného registra, či iného verejného registra a ani nie je známe najvyššiemu súdu z jeho činnosti (§ 21 ods. 5 O.s.p.), preto späťvzatie dovolania podpísané H. F., ako neoprávnenou osobou konať za dovolateľku, nemôže vyvolať právne účinky zastavenia dovolacieho konania v zmysle § 446 CSP.

12. So zreteľom na nerešpektovanie výzvy súdu prvej inštancie na odstránenie procesného nedostatku podmienky dovolacieho konania spočívajúceho v predložení dokladu preukazujúcim vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a existenciu i trvanie zamestnaneckého vzťahu k dovolateľke v aktuálnom čase dovolacieho konania, na ktoré bola dovolateľka opakovane vyzvaná, dovolací súd konštatuje, že v dôsledku procesnej pasivity žalovanej zostala nespĺnená osobitná podmienka dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 a § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, predtým § 241 ods. 1 posledná veta O.s.p.), preto dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. e/ CSP odmietol ako procesne neprípustné bez meritórneho dovolacieho prieskumu.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd v zmysle § 451 ods. 3 veta druhá CSP neodôvodňuje. O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.